

ТУРИСТИЧНА АНІМАЦІЯ ЯК МЕТОД І ФОРМА СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Кондес Т.В.

к.психол.н, доцент кафедри психології,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

e-mail: TetianaKV@krok.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8514-9389>

Розширення туристичних зв'язків та розвиток туризму в глобальних масштабах встановлює нові акценти та пріоритети в туристичній діяльності та попит на послуги, що надаються клієнтам. Саме туристична діяльність, навіть в складних сучасних умовах, має вагомий вклад в економіку України в цілому й на регіональному рівні зокрема. В основі туристичних послуг лежить задоволення фізіологічних потреб людини та її потягу до пізнання навколишнього світу.

В даний час ринок туристичних послуг поповнюється більшою мірою не тільки екскурсійними, а також і анімаційними програмами. Деякі світові туристичні маршрути користуються великою популярністю завдяки видовищним заходам. Тому за оцінками фахівців, саме включення анімаційних програм культурно-пізнавального, спортивно-оздоровчого, розважального характеру у зміст туристських маршрутів і поїздок, в роботу готелів підвищить їхню самоцінність, престиж і попит на ринку регіональних туристичних послуг.

Останнім часом соціологи звертають більше уваги на дослідження якості вільного часу населення. Вільний час детерміновано рівнем духовних і фізичних потреб, почуттям громадського обов'язку, умінням раціонально використовувати своє дозвілля.

Виклики сучасності вимагають від сфери звичайних туристичних послуг стати все більш широкою сферою культурного дозвілля, платформою для самореалізації творчого та духовного потенціалу людини і суспільства в цілому. Враховуючи загальні фізіологічні і психологічні здібності людини, організатори дозвілля створюють такі заходи, в яких закладені програми рекреації, саморозвитку і творчості.

Культурний потенціал сьогодні все частіше визнається найважливішим джерелом сили тяжіння туристичних потоків в країні і регіони. Привабливими для багатьох країн, в тому числі і для України, в даний час є такі напрямки культурно-пізнавального туризму, як етнічний, етнографічний, фольклорний туризм, які сприяють збереженню культурної спадщини і є фактором сталого розвитку регіональних територій.

«Культурно-дозвільна діяльність є підсистема духовно-культурного життя суспільства, функціонально об'єднує соціальні інститути, покликані забезпечити поширення духовно-культурних цінностей, їх активне творче освоєння людьми в сфері дозвілля з метою формування гармонійно розвиненої, творчої особистості» [1].

Саме анімація стимулює повноцінну рекреаційну, соціально-культурну, дозвілєву та інші види діяльності людини шляхом впливу на його життєві сили, наснагу та натхненність. Анімація постає посередником між особистістю і суспільством.

Термін «анімація» застосовувався на початку ХХ ст. у Франції у зв'язку із введенням закону про створення різноманітних асоціацій і трактувався як діяльність, спрямована на активізацію інтересу до культури, художньої творчості.

Вперше стосовно сфери вільного часу термін «анімація» був застосований французьким соціологом Ж.Р. Дюмазедьє, він визначив анімацію як «лозунг трьох «D»: 1) Delassiment – розслаблення; 2) Divertissement – розвага; 3) Develorment – розвиток» [2, с. 83-88].

Метою анімаційної діяльності є супроводження (спрямування) відпочинку людини до фізичного відновлення (фізичний відпочинок) через відчуття радості та задоволення (розваги) і задоволення потреб в творчій відтворюючій діяльності (розвиток) [3, с. 472].

Таким чином, аналіз поняття анімація дозволяє виявляти її розвиваючий, оздоровчий, культурологічний характер.

Методи та форми туристичної анімації представляють собою шляхи і способи здійснення процесу включення туристів в діяльність відпочинку шляхом створення різноманітних ігрових ситуацій, глибинного спілкування, змагань, ілюстрації, театралізації, які задовольняють потреби в комунікаціях, враженнях, емоційному розслабленні, спільній творчості.

Організація анімаційної діяльності через демонстрацію народних свят та святкових подій на основі народних традицій і обрядів сприяє вивченню фольклорних, етнічних, релігійних особливостей регіону, де турист відпочиває. Свята і заходи складаються з цікавих творчих завдань, рухливих ігор, веселих естафет та конкурсів. Наприклад, ярмарки традиційних промислів і місцевого ремесла, фольклорні та етнографічні фестивалі тощо. Такого типу туристські анімаційні програми сприяють висвітленню культурно-історичного розвитку регіону на прикладах визначних об'єктів і відтворених подій, пов'язаних з ними.

Метою організації анімаційних програм сьогодення є формування сприятливого іміджу країни і її регіонів, залучення туристів, особливо в низький сезон, в регіони зі слабо вираженим або, взагалі, відсутнім туристичним потенціалом, наприклад на основі використання фактичних історичних подій [4, С.15-16].

На сьогоднішній день менеджери туризму ще не в повній мірі володіють ефективними засобами комплексного вивчення і професійного використання регіональних етнокультурних особливостей при розробці анімаційних програм. Основними вимогами до кандидатів на вакансію аніматора туристичного комплексу є: активність, емоційність, емпатія, привітність та розкутість, уміння створювати позитивну атмосферу в готелі [5].

Виходячи з того, що анімаційна робота вимагає різних прийомів, які ставлять за обов'язок аніматора бути компетентним, кваліфікованим, здійснювати різноманітну практику історичної, культурної, художньої,

громадської, спортивної, прикладної та інших видів діяльності, нами щорічно вдосконалюється Робоча навчальна програма та оновлюються зміст лекційних, семінарських та практичних занять з дисципліни «Організація анімаційної діяльності» для майбутніх фахівців спеціальності «Туризм». Отримані студентами знання, навички та вміння в сфері туристської анімації підвищують психофізичну готовність до професійної діяльності, формують професійно-важливі компетентності та сприяють вдосконаленню професійної підготовки кадрів для туризму, а також ефективній розробці та реалізації анімаційних програм на основі вітчизняного фольклорно-етнографічного потенціалу.

Отже, анімація дедалі частіше стає важливим механізмом процесів вивчення, збереження і популяризації національних туристичних ресурсів, а відповідно і значущим компонентом професійної підготовки кадрів для внутрішнього туризму, у т.ч. на регіональному рівні.

Список використаних джерел:

1. Максютин Н. Ф. *Очерки истории досуга*. Казань: Медицина, 2003. 127 с.
2. Дюмазедье Ж.Р. *На пути к цивилизации досуга*. Вестник Московского университета. Серия 12. Социально-политические исследования. Москва, 1993. № 1. С. 83 - 88
3. Міхо О.І. *Підготовка фахівців сфери туризму до організації анімаційної діяльності*. Практика сучасного туризму: соціальна та економічна ефективність: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 14 жовтня 2008 р. Київ, 2009. С. 472.
4. Чумаков К. *Этно-экологический туризм в сохранении природного и культурного наследия*. Новая жизнь. 2006. № 5. С. 15–16.
5. *Особенности и нюансы работы аниматоров в Египте*. URL: <https://agency-ego.com/animator-otel-egipet-osobennosti-otzyvy> (дата звернення 27.03.2021)